

09. marts 2012

UPA 2012/124

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu imatut oqallisisissiamik saqqummiivugut:

Meeqqat atuarfiata ingerlalluartumik angusaqarfiusumillu tunngaveqartumik ingerlari-aqqinnissaanut periutsit aammalu misilittakkat suut aallaavigalugit ingerlariaqqittoqarnissaanut apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartuni oqallinnissamik siunnersuut.

(Siumup Inatsisartuni ilaasortaatitai)

Tunngavilersuut:

Siumup anguniagaraa nunatsinni innuttaasut tamarmik ilinniartitsinikkut atugarissaarfiusumik tunngavilimmik tamanut atugassaqartisinissaq. Nunarput naalagaaffinngoriartorerani ilinniarluarsimasut aammalu innuttaasut sulisussatigut imminut pilersortut pilersinnissaat anguniakkatta pingaernerit ilagaat.

Ilinniarluarsimassutsip anguniarnerani meeqqat atuarfiat tunngaviuvoq pingaernerpaaq. Ilinniaqaqarsornikkut, atugarsornikkut, kisitsinikkut, inuiaqatigiilerinermi assigisaanilu tamani ilinniagasatigut meerartatta alaatsinaattuullutik, ilinniagaqarusussuseqarlutik, soqutiginnillutik aammalu atuarfigisamik piginneqatigiiffigalugu misigisimanissaat anguniagassatta nuimanagerit ilagaat.

Atuarfiulli meeqqat ilinniagassaasa tamakkiisut pissarsiarisarneraai nalilersortuagassaraarput pitsanngorsartuagassaraarpullu. Meeqqat atuarfiani angusat kingulliit takutippaat angusatigut pitsaassuseq appasippallaarujussuartoq.

Siullertullu oqaatigeqqaarlarput una: Ukiuni 30-ini nunatta ilinniarsimassutsikkut angusai aatsaat taama annertutigaat, ilinniarsimassutsikkut aatsaat taama qaffasitsigisumik angusaqarsimavugut, ukiut tamaasa ilinniakkaminnik naammassitsillutik piareersut amerliartuinnarput.

Ukiut 30-it matuma siornatigut tusarsimangilagut kalaallinik nakorsanik, kalaallinik timmisartortartunik, kalaallinik inatsisilerituunik, kalaallinik pisortanik assigisaanillu. Ullumikkulli amerlaqaat kalaaleqativut qaffasissumik ilinniagaqarsimasut inuiaqatigiinni pigilersimasavut.

Pilluarujussuarlik inuusuttavut piumassuseqarlutik periarfissat ilinniagaqarnissamut atorluarlugit imminut pilersorsinnaassutsimikkut tunngaviliilluarnerinik aamma pinngitsoorusunngilagut ilinniakkaminnik taakku naammassitsinissaanut aqqutissiuusseqataasimasut pilluaqqussallugit.

Anneruumik angusaqaraluarluta suli amerlapput angusaqarluarnerunissamik neriuuteqarlutillu aqqutissiuunneqartariaqartut. Suli amerlavallaarput meeqqat atuarfiannit anisartut angusamikkut ilinniagaqaqinnissaminnut inorsartunik aammalu piareersimangitsunik.

Pisussaavugut ingerlataq torrallanneqarsimangippat imaluunniit anguniakkamut uniuttumik ingerlappat ilorraap tungaanut saatinniarneqarnissaanut sulissalluta aqqutissiuussissallutalu.

Meeqqat atuarfiata ingerlalluarnissaanut pingaaruteqarluinnarpoq iliniartitsisoqarluarnissaq. Ilinniartitsisut ilinniartitsinissaminnut atugarissaartut aammalu nukissaqarluartut. Pingaaruteqarluinnarpoq ilinniartuutitta atuarfimmik pigisutut misigisimatinneqarnissaat aammalu taakkua inuunerata pitsaasumik siunnerfeqarnissaa anguniarlugu piunera ilisimatissallugu.

Avatangiisit, anguniakkanik piviusunngortitsisussat, atortussat tamarmik pingaaruteqarluinnarput. Atuarfiullu ingerlalluarnissaanut pingaaruteqarnerpaamik taaneqarsinnaasoq ataasiinaq tikkuassallugu eqqortuunngilaq, kisiannili peqqutit aammalu pingaarutillit amerlasuut ataqatigiinnerat pingaaruteqarpoq.

Atuarfiup ingerlalluarnissaanut tunngatillugu amerlasuutigut ilinniartitsisut aammalu atuarfiup siulersuisui qitiutinneqartuutarput. Isumaqaarnarporlu apeqqusernarlunilu oqallinnermi meeqqat namminneq oqaasissaat sumiinnerat ujartussallugu aammalu meeqqat angajoqqaavisa oqaasissai akisussaaffiallu sumiinnersoq apeqqusissallugu.

Meerartatta angerlarsimaffimmi ilinniagassatigut ikorfartorneqarnera angerlarsimaffimmi qanoq pitsaatigaa aammalu ilinniagassatigut ikiorserneqarsinnaanngiffiini qanoq periuseqarpugut ikiorsiisuteqarnitsinni. Ataatsimoortumik ilinniagassalereqatigiinnermik taallugu angajoqqaat peqataaffigisinnaasannik neqeroortarialissaagut imaluunniit tamakku tamaasa ilinniartitsisumut akisussaatis-savagut.

Ilinniartitsisunit oqaatigineqartarpoq meeqqat immikkut ittumik pisariaqartitsisut amerliartuinnartut aammalu ilinniartitsisut ilinniartitsiniarnerminni annertusiartuinnartumik meeqqat immikkut pisariaqartitsisut isumagisariaqarnerisigut ilinniartitsinerup pitsaassusaanut annertuumik sunniteqartoq imaluunniit sunnuteqarnerluttoq. Pisortat oqartussaaffiini meeqqat atuarfiat pillugu suleqatigiinnerput naammaginartumik ingerlava aammalu pitsanngorsaasoqassappat aqutissat pitsaanerit suppat piffissaq qaninnerusoq ungasinnerusorlu isigalugu.

Neriuppugut Inatsisartut meeqqat atuarfiat pillugu oqallilluarumaartut aammalu isummersuutit tamarmik tikilluaqquneqarlutik ingerlariaqqinnissami atorluarneqarumaartut.